

**UCHWAŁA Nr XVII/119/15
Rady Gminy Działdowo**

z dnia 30 grudnia 2015 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie**

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2015 r. poz. 1515 z późn.zm) oraz art. 6 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 z późn. zm.) Rada Gminy Działdowo uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Działdowo” na lata 2016 -2018 stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Działdowo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Mirosław Zieliński

Załącznik do uchwały Nr XVII/119/15
Rady Gminy Działdowo
z dnia 30 grudnia 2015 r.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2018

Rozdział 1.

Określenie problemu, założenia i cele Programu

§ 1. Niniejszy program ma na celu zwiększenie skuteczności wszechstronnych działań Gminy Działdowo, polegających na przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, rozumianej zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, jako jednorazowe albo powtarzające się umyślnie działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym i psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Rozpowszechnienie zjawiska oraz skutki wynikające z pozostawienia ofiar i świadków w sytuacji przemocy przez wiele lat, stanowią poważne wyzwanie dla Gminy Działdowo. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie oraz istniejących zasobów instytucjonalnych do radzenia sobie z tym problemem wskazały na konieczność podjęcia działań w następujących obszarach:

- działania edukacyjne wśród mieszkańców;
- działania edukacyjne wśród osób świadczących profesjonalną pomoc, w tym: pracowników policji, pomocy społecznej, oświaty, służby zdrowia, pomocy pedagogiczno – psychologicznej i pomocy administracyjno – prawnej;
- wprowadzenie procedur i standardów pomagania ofiarom przemocy w rodzinie dla poszczególnych służb, które stykają się z problemem przemocy domowej;
- rozszerzenie oferty specjalistycznej pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie;
- zorganizowanie spójnego systemu oddziaływań interwencyjno – korekcyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie;
- stworzenie skoordynowanego systemu pomagania ofiarom przemocy w rodzinie;
- prowadzenie badań oraz zbieranie danych dotyczących rozmiarów przemocy w rodzinie.

Przystępując do opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2018, przyjęto założenie, że tylko interdyscyplinarne działania mogą przyczynić się do zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz zwiększenia skuteczności pomocy dla rodzin, w których ten problem występuje. Przedstawiony Program – jako projekt wieloletni – ma stworzyć podstawy do utworzenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, o którym mowa w art. 6 ust.2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Program w swoich założeniach uwzględnia specyfikę Gminy Działdowo. Odpowiada na potrzeby różnych grup społecznych (dzieci, młodzieży, osób starszych itd.), doświadczających przemocy w rodzinie oraz problemy wskazane przez społeczności lokalne. Zakłada współpracę wielu służb, instytucji i organizacji pozarządowych na poziomie ogólno wiejskim. Określa też kierunki działań prewencyjnych, wskazuje zadania pomocowe kierowane do poszczególnych członków rodzin, w których ten problem występuje oraz proponuje działania zwiększające kompetencje i profesjonalizm osób pomagających. Program przewiduje również monitoring, ewaluację i superwizję jako metodę wspierania rozwoju zawodowego zwiększając jakość i efektywność niesionej pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.

Warunkiem osiągnięcia celów Programu jest współpraca z partnerami z kluczowymi dla przeciwdziałania przemocy w rodzinie sektorów, w tym m.in. z policją, sądem, prokuraturą. Zakłada się, że w efekcie realizacji Programu nastąpi wzrost świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie, że jak największa liczba przypadków przemocy będzie rozpoznawana wcześniej oraz że zostanie uruchomiony – oparty na procedurach i standardach – zintegrowany i efektywny system pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.

Ośrodek w swoim założeniu, poza głównym celem działaniem, jakim jest zapewnić wszechstronnej pomocy ofiarom przemocy i wspierania w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych w rodzinie, miałby również prowadzić działalność edukacyjną – szkoleniową i doradczą, stworzyć i prowadzić internetową bazę danych o miejscach pomocy oraz monitorować działania podejmowane w ramach systemu.

§ 2. Celem ogólnym Programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności pomocy dla rodziny, w których ten problem występuje.

§ 3. Celami szczegółowymi Programu są:

1. podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie,
2. zwiększenie dostępności i efektywności działań profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie adresowanych do różnych grup społecznych,
3. zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
4. dostosowanie zasobów istniejących na terenie gminy Działdowo do potrzeb tworzonego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
5. zapewnienie kompleksowej pomocy rodzinom, w których występuje przemoc z uwzględnieniem potrzeb wszystkich członków rodziny,
6. zintegrowanie środowisk i działań na rzecz ograniczenia zjawiska przemocy w rodzinie.

Rozdział 2. Zadania Programu

1. Cel, o którym mowa w § 3 pkt 1, będzie realizowany w szczególności poprzez:

- 1) upowszechnienie informacji na temat przemocy w rodzinie, a w szczególności czynników ryzyka, możliwości przeciwdziałania i ochrony przed przemocą oraz podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie,
- 2) współudział w organizacji kampanii społecznych ukierunkowanych na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, propagujących konstruktywne formy współżycia oraz wychowania w rodzinie,
- 3) prowadzenie akcji informacyjnych kierowanych do różnych grup odbiorców i środowisk na temat zjawiska przemocy w rodzinie, sposobów jej przeciwdziałania oraz możliwości uzyskania pomocy na terenie gminy,
- 4) badanie postaw społecznych mieszkańców wobec zjawiska przemocy w rodzinie.

2. Cel, o którym mowa w § 3 pkt 2, będzie realizowany w szczególności poprzez:

- 1) przegląd oferty profilaktycznej, ocenę jej efektywności oraz promocję w środowisku lokalnym,
- 2) współpracę z realizatorami programów przeciwdziałania przemocy w środowiskach szkolnych i rówieśniczych,
- 3) realizację programów edukacyjnych adresowanych do dzieci, młodzieży, nauczycieli i pracowników, szkół, innych placówek oświatowych oraz placówek opiekuńczo – wychowawczych m.in.:
 - a) konstruktywnej komunikacji interpersonalnej,
 - b) wychowanie bez przemocy,
 - c) modyfikację agresywnych zachowań,
 - d) mediacji i umiejętności rozwiązywania konfliktów bez przemocy,
- 4) realizację programów profilaktycznych ukierunkowanych na rozwój umiejętności wychowawczych rodziców,

- 5) wczesne rozpoznawanie i reagowanie na sytuację, w których istnieje podejrzenie występowania przemocy w rodzinie bądź zagrożenie wystąpienia przemocy,
- 6) ewaluację programów profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowanych w gminie Działdowo.

3. Cel, o którym mowa w § 3 pkt 3, będzie realizowany w szczególności poprzez:

- 1) szkolenie grup zawodowych realizujących zadania tworzonego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 2) uruchomienie i realizację programu szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla:
 - a) pracowników poradni psychologiczno – pedagogicznych,
 - b) pedagogów szkolnych,
- 3) umożliwienie podnoszenia kwalifikacji specjalistom, konsultantom, doradcom świadczącym pomoc specjalistyczną w placówkach działających w tworzonego systemu, w tym członkom i pracownikom organizacji pozarządowych,
- 4) opracowanie oraz wdrażanie standardów i procedur postępowania wobec osób doznających przemocy i stosujących przemoc w rodzinie.

4. Cel, o którym mowa w § 3 pkt 4, będzie realizowany w szczególności poprzez:

- 1) prowadzenie diagnozy potrzeb oraz ocenę istniejących zasobów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie gminy Działdowo,
- 2) inicjowanie przekształceń, pozyskiwanie środków oraz uruchomienie nowych placówek i/lub programów, zgodnie z istniejącymi potrzebami,
- 3) standaryzację placówek działających w tworzonego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 4) ewaluację udzielanej pomocy pod względem przydatności, efektywności i racjonalności wydatków.

5. Cel, o którym mowa w § 3 pkt 5, będzie realizowany w szczególności poprzez:

- 1) udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie pozostającym w środowisku zamieszkania,
- 2) udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie zmuszonym do opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania,
- 3) wspieranie programów interwencyjnych w sprawach dzieci, które są ofiarami i świadkami przemocy w rodzinie,
- 4) wspieranie programów psychoedukacyjnych kierowanych do dzieci, które są ofiarami i świadkami przemocy w rodzinie,
- 5) realizowanie programów interwencji i wsparcia dla osób starszych doznających przemocy ze strony swoich bliskich lub opiekunów,
- 6) poszerzenie oferty placówek leczenia odwykowego o programy dla osób doznających przemocy w rodzinie i stosujących przemoc,
- 7) wspieranie programów pomocy psychoterapeutycznej dla:
 - a) osób doznających przemocy w rodzinie,
 - b) dzieci krzywdzonych
 - c) osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 8) prowadzenie oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 9) wspieranie programów kierowanych do sprawców przemocy w rodzinie przebywających w zakładach penitencjarnych,
- 10) wspieranie programów zapewniających bezpieczeństwo socjalne osobom doznającym przemocy w rodzinie.

6. Cel, o którym mowa w § 3 pkt 6, będzie realizowany w szczególności poprzez:

- 1) tworzenie interdyscyplinarnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie gminy Działdowo,
- 2) współpraca podmiotów wskazanych w programie, w szczególności instytucji samorządowych i organizacji pozarządowych oraz koordynację działań podejmowanych w ramach tworzonego systemu,
- 3) utworzenie systemu informacji o zjawisku przemocy w rodzinie i udzielanej pomocy na terenie gminy Działdowo oraz monitorowanie realizacji Programu,
- 4) udostępnienie informacji zgromadzonych w systemie zainteresowanym służbom, instytucjom i organizacjom oraz mieszkańcom gminy Działdowo,
- 5) opracowanie i upowszechnienie informatora o Programie oraz instytucjach i organizacjach realizujących zadania gminy Działdowo zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Rozdział 3. Koordynacja i Realizacja Programu

Koordynacja Programu:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Działdowie,
- 2) Urząd Gminy Działdowo.

Realizatorami Programu są:

- 1) Wójt Gminy Działdowo poprzez Urząd Gminy Działdowo,
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Działdowie,
- 3) Partnerzy Wewnętrzni, tj. Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Działdowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Działdowo.
- 4) Partnerzy Zewnętrzni, tj. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Działdowie, policja, służby więzienne, sądy, poradnie psychologiczno – pedagogiczne, administracja rządowa, media, szkoły, przedszkola, kościoły, a także eksperci, którzy - w zależności od celu i rodzaju zadania – są zapraszani do współpracy przez realizatorów Programu.

Rozdział 4. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Działdowo

§ 6. W celu przedstawiania wniosków, opinii, sprawozdań w zakresie realizacji Programu, a także wskazywania priorytetów w tym zakresie oraz inicjowania innych przedsięwzięć dla zwiększenia skuteczności rozwiązywania problemów przemocy w rodzinie, Wójt Gminy Działdowo powołał Zarządzeniem nr 47 z dnia 6 maja 2010 roku Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Działdowo, bez prawa do wynagrodzenia dla jego przedstawicieli z tego tytułu.

Rozdział 5. Zasady finansowania Programu

§ 7. Finansowanie realizacji zadań Programu będzie dokonywane ze środków budżetowych Urzędu Gminy Działdowo, w tym dotacji celowych, darowizn, zapisów i innych wpływów od osób prawnych i fizycznych oraz funduszy Unii Europejskiej, a także ze środków własnych realizatorów.